

Svar på fråga 2024/25:1133 av Nadja Awad (V)
Placeringen av LSS-boenden

Nadja Awad har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder för att säkerställa att LSS-boenden inte byggs nära tågräls eller andra riskfyllda platser.

Av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, framgår att det är kommunen som ska svara för insatsen bostad med särskild service för vuxna, s.k. LSS-boenden. Boendena tillhandahålls dels av kommunens egna verksamheter, dels av privata utförare. När skötseln av en kommunal angelägenhet lämnats över till en privat utförare ska kommunen enligt kommunallagen (2017:725) kontrollera och följa upp verksamheten. Det innebär att kommunen bl.a. ska se till att verksamheten är av god kvalitet samt att kvaliteten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Till kvalitetsaspekterna hör också att insatserna ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas enligt närhetsprincipen, det vill säga så att de är lättillgängliga för de människor som behöver dem. Kommunen ska även se till

att det finns personal för att ge gott stöd och en god service och omvårdnad. Det ankommer alltså på den enskilda kommunen att säkerställa att verksamheter som LSS-boenden bedrivs på ett säkert sätt.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har tillsyn över verksamheter enligt LSS, bl.a. LSS-boenden. Tillsynen är viktig för att kontrollera att lagar, förordningar och föreskrifter som finns på området efterlevs. En förutsättning för att bedriva en yrkesmässig enskild verksamhet i form av LSS-boende är att IVO har gett tillstånd till verksamheten. Kommuner har ingen tillståndsplikt men ska anmäla verksamheten till IVO innan verksamheten påbörjas. Vid ansökan om tillstånd att bedriva LSS-boende gör IVO en utredning och bedömning av alla verksamhetens delar, däribland om verksamheten har förutsättningar att bedrivas med god kvalitet. Exempel på delar av verksamheten som utreds för att bedöma kraven på god kvalitet är bl.a. lokalernas ändamålsenlighet, verksamhetens målgrupp och personalens kompetens. Förekommer missförhållanden i verksamheten har IVO även mandat att förelägga en kommun eller en privat verksamhet att avhjälpa dessa missförhållanden. Om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personlig säkerhet i övrigt, får IVO också besluta att helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet eller återkalla tillståndet.

Stockholm den 14 maj 2025

Camilla Waltersson Grönvall